

**Uchwała nr 75/III Rady Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP
z dnia 28 kwietnia 2018 r.
w sprawie oceny wdrażania
procesu unifikacji systemu bankowego hufców
przez Komendę Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP.**

Rada Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP, działając na podstawie §59 ust. 3 pkt. 1, w odniesieniu do Uchwały nr 25/III Rady Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP z dnia 16 stycznia 2016 r. w sprawie stanowiska Rady dotyczącego konieczności wprowadzenia zasady „jednego banku” do obsługi kont hufców Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP z r. 2015., w związku z udzieloną przez Komendanta i Skarbnika Chorągwi w dniu 24 kwietnia 2018 informacją o postępie realizacji wdrażania procesu unifikacji bankowej, postanawia co następuje:

1. Rada pozytywnie ocenia dotychczas podjęte działania zmierzające do unifikacji systemu bankowego hufców, ale uznaje je za niewystarczające w zakresie jakim przewiduje ww. uchwała Rady Chorągwi dotycząca zasady „jednego banku”;
2. W związku z powyższym zaleca się Komendzie Chorągwi podjęcie następujących działań zmierzających do realizacji ww. uchwały Rady Chorągwi:
  - a) w trybie niezwłocznym podjąć przez Komendanta i Skarbnika Chorągwi decyzję w sprawie wybrania konkretnego podmiotu bankowego do obsługi rachunków bankowych wszystkich hufców;
  - b) na mocy umocowania §79 ust. 2 Statutu ZHP, w odniesieniu do pkt. 48-49 „Instrukcja tworzenia i działania hufca” stanowiącej załącznik do Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 157/2016 z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Instrukcji tworzenia i działania hufca oraz na podstawie Decyzji Komendanta i Skarbnika Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie zasad udzielania pełnomocnictw w Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP, w oparciu o obowiązujące wszystkie banki zasady zakładania i likwidowania rachunków bankowych, w związku z zapisami ujętymi w Krajowym Rejestrze Sądowym, rozwiązać umowy z dotychczasowymi bankami hufców i założyć dla nich nowe rachunki w wybranym przez Komendę Chorągwi banku;
  - c) rachunki te powinny należeć do Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP, a nie jak dotychczas ma to miejsce w niektórych przypadkach, do poszczególnych hufców, jednakże dla usprawnienia systemu zaleca się wprowadzenie na poziomie już aplikacji bankowej nazw technicznych rachunków - zgodnie z nazewnictwem hufców;
  - d) dla celów właściwego ewidencjonowania Dodatkowej Składki Członkowskiej Zadaniowej ZHP, Rada Chorągwi dodatkowo zaleca utworzenie subkonta przy

- każdym założonym dla hufców rachunku bankowym, w tym tworzenie kont/subkont dla prawidłowego działania obozów - do których każdorazowo upoważniani byłiby komendanci i kwatermistrzowie tychże form HALiZ;
- e) w przypadku konieczności stworzenia subkont dla Związków Drużyn/szczepów czy też podstawowych jednostek organizacyjnych ZHP, Rada wnosi, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami ZHP, o utworzenie ich przy rachunku bankowym hufca, nie zaś jako osobne rachunki;
  - f) potencjalne dodatkowe koszty utrzymania subkont wymienionych w pkt. E, komendy hufców winny, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami ZHP, pokrywać ze środków własnych dysponentów tychże subkont;
  - g) do każdego założonego rachunku bankowego umocować jako dysponentów w zakresie wpłat i wypłat gotówkowych, przelewów bezgotówkowych oraz ewentualnego korzystania z karty bankowej i generowania historii rachunku, odpowiednio komendanta w łączności ze skarbnikiem danego hufca;
  - h) upoważnienie to może dotyczyć również jednostek wymienionych w pkt. D-E;
  - i) na poziomie chorągwi od momentu unifikacji systemu, wyznaczyć osobę do generowania i obsługi wyciągów bankowych poszczególnych rachunków;
3. Rada Chorągwi zaleca wprowadzenie jednolitego systemu bankowego do końca roku 2018 r. w celu uruchomienia nowej polityki bankowej hufców najpóźniej z dniem rozpoczęcia nowego roku bilansowego.
  4. Rada Chorągwi jednocześnie w odniesieniu do informacji o wprowadzeniu nowego systemu finansowego w chorągwi, wyraża pełne swe poparcie i uznanie dla podjętych dotychczas działań w zakresie usprawnienia obsługi finansowej hufców, jednocześnie nadal wskazuje Komendzie obszary do dalszego przepracowania.
  5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**Przewodniczący
Rady Chorągwi Ziemi Lubuskiej ZHP**

/-/

phm. Mariusz P. Groblica

U Z A S A D N I E N I E

Powyższa uchwała ma na celu przyspieszyć proces unifikacji systemu bankowego hufców i jest kolejnym krokiem w podjętej już przez Komendę Chorągwi procedurze usprawniania oraz dostosowania realiów pracy chorągwi wobec obecnych przepisów prawa.

Zgodnie z przepisami o rachunkowości oraz w kontekście Statutu ZHP jak i ustawy „Prawo o stowarzyszeniach” (i przepisów z nią powiązanych) Chorągiew Ziemi Lubuskiej ZHP jest jednostką samobilansującą ZHP posiadającą osobowość prawną, a tym samym wynikającą z niej praw, obowiązków i skutków prawnych. Poszczególne hufce pozostają jednostkami terytorialnymi (oddziałami) tejże osoby prawnej i w myśl przepisów nie są podmiotami niezależnymi. Każde działanie prawne wymaga odpowiedniego umocowania, które ma miejsce w udzielanych zgodnie ze Statutem ZHP pełnomocnictwach z chorągwi.

W ostatnim okresie udało się w końcu uporządkować kwestie wydawanych pełnomocnictw, a szczegóły ich zakresów oraz procedury ich wydawania znajdują odzwierciedlenie w wydanej przez Komendanta i Skarbnika Hufca decyzji nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r., co Rada z zadowoleniem przyjęła do wiadomości.

Zgodnie z pełnomocnictwem ds. zarządu ogólnego, hufce mają prawo dysponowania środkami zgromadzonymi na kontach bankowych hufców, jednakże nie należy tego uprawnienia rozszerzać do możliwości zawierania umowy o otwarcie lub zamknięcie rachunku, a trzeba rozumieć wprost literalnie.

Statut ZHP wprost określa, że Skarbnik i Komendant Chorągwi jako jedyni decydują w sprawach finansowych, a część swych kompetencji cedują na komendantów i skarbników hufców, każdorazowo określając zakres tych uprawnień w formie pisemnego pełnomocnictwa.

W Krajowym Rejestrze Sądowym, w myśl przepisów o stowarzyszeniach, jasno widnieje też informacja o składzie zarządu (komendy chorągwi), jego siedzibie oraz sposobie reprezentacji osoby prawnej wobec zewnętrznych organów. Uwidocznione są także oddziały (hufce) osoby prawnej oraz ich siedziby. Celowo KRS nie wymienia w żadnym miejscu zarządów terenowych, gdyż powołane oddziały nie posiadają możliwości prawnych, a jedynie poprzez określone pełnomocnictwa reprezentują zarząd główny (komendę chorągwi) w zakresie jakim im wyznaczono.

Od wielu lat w naszej chorągwi błędnie przyjęto ad hoc, że hufce posiadają większe uprawnienia, niż te wyznaczone Statutem ZHP, instrukcjami ZHP i przepisami prawa. Dochodzi do kuriozalnej sytuacji, gdzie w wyniku samowolnej decyzji komendanta i skarbnika hufca zawierano umowy na rzecz hufca (a de facto chorągwi) np. otwierając rachunki bankowe lub podpisując inne różne umowy. W wypowiedziach niektórych instruktorów słychać po dziś dzień słowa: „umowa zawarta jest z hufcem”. To samo niestety zdarza się też słyszeć na poziomie chorągwanym.

Rada Chorągwi zwraca uwagę, że zgodnie z Prawem o stowarzyszeniach (najnowsza nowela obowiązująca od 20 maja 2016 r.):

„Art. 10a. 1. Stowarzyszenie może tworzyć terenowe jednostki organizacyjne. W takim przypadku statut stowarzyszenia określa:

- 1) zasady tworzenia oraz rozwiązania terenowej jednostki organizacyjnej;*
- 2) strukturę organizacyjną terenowej jednostki organizacyjnej;*
- 3) organy terenowej jednostki organizacyjnej, w tym zarząd, oraz tryb dokonywania ich wyboru lub powoływania;*
- 4) możliwość otrzymywania przez członków zarządu terenowej jednostki organizacyjnej wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją, w przypadku gdy w statucie stowarzyszenia przewidziano możliwość otrzymywania takiego wynagrodzenia przez członków zarządu stowarzyszenia.”*

oraz zapisami Statutu ZHP jak i „Instrukcją tworzenia i działania hufca” - hufiec stanowi terytorialną jednostkę organizacyjną chorągwi nieposiadającą osobowości prawnej! Oznacza to nic innego, że wszelkie działania prawne przynoszące trwałe skutki wymagają działania chorągwi - lub jej wiedzy, za pomocą udzielonego na ten czas pełnomocnictwa. Bytem prawnym uprawnionym do zawierania jakiegokolwiek umów jest chorągiew, nie hufiec.

Błędne działanie zauważone w chorągwi ma miejsce m.in. przy umowach dotacyjnych. Na podstawie udzielanych pełnomocnictw urzędy zawierają umowy z bytami prawnie

nieistniejącymi tj. oddziałami chorągwi, a nie ze samą chorągwią. Procedura wypełniania wniosku jaka dostępna jest na stronach Departamentu Społecznej i Solidarnej mówi wprost:

„Jeżeli ofertę składa oddział nieposiadający osobowości prawnej to czy w polu dotyczącym siedziby organizacji (w części 1.6 oferty) powinien wpisać siedzibę centrali czy oddziału?”

Należy wpisać siedzibę organizacji (zarządu głównego). Dane oddziału należy wpisać w części 1.10. oferty (nazwa, adres i telefon kontaktowy jednostki organizacyjnej bezpośrednio wykonującej zadanie, o którym mowa w ofercie).”

Należy przez to rozumieć, że podmiotem, zgodnie z zapisami KRS, który zawiera umowy o dotacje i subwencje państwowe jest Chorągiew i to jej dane muszą być na umowie. Tak też stanowi samo pełnomocnictwo, które upoważnia komendanta hufca i skarbnika do reprezentacji chorągwi, a nie hufca!

Błąd uwidoczony powyżej ma niestety przełożenie na niewypełnianie przez chorągiew obowiązku zawartego w załączniku do Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 56 / 2003 z dnia 15 kwietnia 2003 r. „Zasady działalności finansowo-gospodarczej ZHP” - w sprawie tworzenia bilansu i sprawozdania rocznego. Dotychczasowe studium przedkładanych sprawozdań wykazało bowiem, że chorągiew nie informuje o pozyskanych lokalnie przez hufce środkach, nazw podjętych projektów dotacyjnych i źródeł ich pochodzenia. W sprawozdaniach widoczne są jedynie te dotacje, które zarząd osobiście pozyskał, to samo tyczy się niestety sprawozdań na zakończenie kadencji danego zarządu.

Dodatkowym aspektem jest realizacja umów z wolontariuszami, gdzie prawo stanowi jasno:

„Dla uznania terenowej jednostki organizacyjnej stowarzyszenia za pracodawcę wewnętrznego w rozumieniu art. 3 Kodeksu pracy, konieczne jest łączne wystąpienie następujących przesłanek:

- 1. jednostka terenowa musi być wyodrębniona organizacyjnie (funkcjonalnie) z osoby prawnej, tj. posiadać własne struktury organizacyjne i organy oraz realizować własne zadania, a także, choć nie jest to warunek kluczowy, posiadać własną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności i dysponować własnym zapleczem materialno-technicznym (biuro, sprzęt);*
- 2. jednostka terenowa musi posiadać odrębność finansową, tj. zostać wyposażona w możliwość dysponowania wyodrębnionymi środkami finansowymi we własnym imieniu, tak aby mogła, co najmniej, wywiązywać się ze zobowiązań zaciągniętych w związku z zatrudnianiem pracowników, tj. wypłacać wynagrodzenia i inne świadczenia;*
- 3. jednostka terenowa musi posiadać prawo zatrudniania pracowników we własnym imieniu (nie zaś z upoważnienia udzielonego w imieniu stowarzyszenia), a co za tym idzie, prawo do dokonywania czynności w zakresie stosunków pracy wynikające z uprawnień posiadanych przez osobę lub organ działający w jednostce terenowej.*

W orzecznictwie Sądu Najwyższego formułowany jest także wymóg, aby status danej jednostki organizacyjnej jako wewnętrznego pracodawcy nadany był jej wprost w odpowiednich aktach organizacyjnych danego podmiotu”.

W obecnych realiach ZHP żaden hufiec nie wypełnia postawionych przez ustawodawcę wymogów, co czyni go prawnie niezdolnym do zawierania umów hufiec-wolontariusz. Znow analogicznie jedynym prawnie skutecznym rozwiązaniem jest zawarcie takiej umowy na linii chorągiew-wolontariusz, który może mieć miejsce na podstawie pełnomocnictwa. Nie ma jednak zastrzeżeń do tego, aby w porozumieniu o wolontariacie, czy umowie o wykorzystaniu auta do celów służbowych wskazać, że działanie to ma miejsce na rzecz oddziału chorągwi np.

„Zawarta w dniu ..... roku w ..... pomiędzy:

Chorągwią Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego z siedzibą w Zielonej Górze, kod 65-034 Zielona Góra przy ulicy Bohaterów Westerplatte 27 reprezentowaną przez pełnomocników Komendanta i Skarbnika Chorągwi, na podstawie pełnomocnictwa nr .... z dnia ..... łącznie w osobach:

- komendanta hufca XYZ .....

- skarbnik hufca XYZ .....

zwanym dalej „ChZL”, a

Janem Kowalskim zamieszkałym .....
legitymującym się dowodem osobistym numer ..... zwanym w dalszej części „Właścicielem pojazdu”

na rzecz działalności związanej z oddziałem ChZL:

Hufiec ..... adres”

Powyższe treści mają na celu zwrócić uwagę Komendy Chorągwi do wprowadzenia koniecznych zmian w zakresie poprawności działań chorągwi i hufców wobec prawa.

Konkludując, zgodnie z sentencją uchwały, Rada wskazuje, że Komenda Chorągwi, a szczególnie Komendant i Skarbnik, powinni w trybie niezwłocznym powołać do istnienia rachunki na rzecz chorągwi, do których zgodnie z procedurami bankowymi, dysponentami należy łącznie uczynić komendantów i skarbników hufców. Najlepszym rozwiązaniem byłoby w ocenie Rady powołanie subkont dla hufców w istniejącym rachunku bankowym, do których umocowanie otrzymaliby pełnomocnicy. W współczesnych systemach bankowych istnieje możliwość wewnętrznego nazwania (tzw. nazewnictwo techniczne) poszczególnych kont - to tutaj jest miejsca na wpisanie nazw hufców, a nie w nagłówku konta. W nim powinny znajdować się wyłącznie dane chorągwi!

Dodatkowo Rada przypomina niniejszą uchwałą, w kontekście też wspomnianych powyżej odniesień prawnych, że właścicielami wszystkich istniejących już kont jest Komenda Chorągwi, która ma prawo bez konieczności angażowania komendanta i skarbnika hufca do rozwiązywania wszystkich istniejących umów.

Podsumowując, celem powyższej uchwały, jest uporządkowanie spraw prawnych do czasu zwołania zjazdu zwykłego chorągwi:

- 1) podpisanie właściwych umów z bankiem i właściwego umocowania hufców;
- 2) zwrócenia uwagi na nieścistości prawne jakie mają dotychczas miejsce i wprowadzenie koniecznych zmian m.in. przy zawieraniu wszelkiego rodzaju umów;
- 3) doprowadzenia do stanu zgodnego z obecnym prawem o stowarzyszeniach, gdzie zaprzestane zostaną praktyki m.in. zawierania umów z oddziałami, które takiej możliwości z powodu braku osobowości prawnej nie mają;
- 4) pomoc przy złożeniu przez Komendę Chorągwi właściwego sprawozdania z działalności chorągwi w okresie kadencji;
- 5) rozpoczęcia nowej kadencji władz z jednolitym systemem bankowym, pozwalającym skarbnikowi i komendantowi chorągwi realnie zarządzać majątkiem oraz finansami.

Treść powyższej uchwały łącznie z jej uzasadnieniem przekazana zostanie także do Komisji Rewizyjnej Chorągwi, która jako organ właściwy, powinna czuwać nad uporządkowaniem zauważonych w tejże uchwale nieścistości prawnych jakie mają miejsce w chorągwi.

Dla potrzeb sprawnego przeprowadzenia procesu wdrażania poprawności prawnej w systemie pracy chorągwi Rada przekazuje także materiały pomocnicze w tymże zakresie.

